

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Інвестиції на фінансовому ринку»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника (-ів)	Зоря Олексій Петрович, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму oleksii.zoria@pdau.edu.ua, (0532) 56-50-03, https://www.pdau.edu.ua/people/zorya-oleksiy-petrovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси, Інвестування, Фондовий ринок
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. спеціальні (фахові): ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування). ФК12. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансового, облікового, статистичного та інвестиційного забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери й інших галузей економіки.
Програмні результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану

	фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування). ПР25. Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку аграрної сфери й інших галузей економіки.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Роль навчальної дисципліни у формуванні у студентів системи знань і вмінь щодо розвитку соціальних навичок, таких як: комунікативні навички, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, емоційний інтелект, позитивне мислення, уміння працювати в команді задля успішної самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів цілісної системи знань і практичних навичок щодо інвестування на фінансовому ринку, механізму функціонування фінансового ринку та його інфраструктури, ідентифікації та використання фінансових інструментів, оцінювання вартості активів і принципів ринкового ціноутворення, вимірювання дохідності й ризику фінансових інвестицій, розроблення та реалізації інвестиційних і портфельних стратегій, а також застосування сучасних підходів до управління інвестиційними ризиками, хеджування та забезпечення дотримання нормативних і етичних вимог під час прийняття інвестиційних рішень.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Фінансовий ринок і фінансові інструменти. Тема 2. Доходність і ризик фінансових інвестицій. Тема 3. Оцінювання вартості фінансових активів і принципи ціноутворення на ринку. Тема 4. Інвестиційні стратегії та портфельне інвестування. Тема 5. Ринкові сегменти інвестування: акції, облігації, деривативи та інструменти грошового ринку. Тема 6. Управління інвестиційними ризиками та комплаєнс.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи (презентації, ілюстрування); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, нормативно-правовими актами, робота з джерелами в мережі Інтернет); методи усного контролю; методи письмового контролю (контрольна робота); методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, вказання на недоліки, зауваження); інтерактивні методи навчання (дискусії, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у додатку до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/tecvhx). Дотримання академічної доброчесності здобувачами

	освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/wperxc). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (http://surl.li/dvigaf).
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	У відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/kyrpgw).
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Боковець В.В. Мороз О.О. Управління інвестиціями: навч. посіб. Вінниця: ВФЕУ, 2023. 186 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/Bokovets_2023_186.pdf.
2. Бражник Л.В. Фінансових ринок: навч. посіб. Полтава : ПДАУ, 2023. 130 с.
3. Давиденко Н. М., Скрипник Г. О. Інвестування : підруч. Київ : О. В. Ямчинський, 2021. 459 с.
4. Ковальчук Н.О. Фінансові інвестиції: конспект лекцій. Чернівці: 2021. 81 с.
5. Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.

Допоміжні

1. Бенжамін Цвейг. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. Пер.з англ. Олена Кальнова. К. 2019. С. 544.
2. Богуславський Є.І., Мироненко М.В. Роль диверсифікації при формуванні інвестиційного портфеля. Ефективна економіка. 2015. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_11_24.
3. Бражник Л.В., Дорошенко О.О. Діяльність інститутів спільного інвестування в Україні. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 42. С. 279-284.
4. Галько Л. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. Економіка та суспільство. 2021. №31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63>.
5. Горбач Л. М., Каун О. Б. Ринок фінансових послуг: навч. посіб./ Київ: Кондор, 2021. 436 с.
6. Дідур К. М. Сутність інвестиційної діяльності та методи визначення її ефективності. Інвестиції: практика та досвід. 2023. №5. С. 66-74.
7. Замковий О.І. Портфельні теорії інвестування: методичні рекомендації для самостійної підготовки

до практичних занять. Дніпро : НТУ «ДП», 2020. 70 с.

8. Інвестиційний індекс. European Business Association. 2022. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika>.

9. Коюда В. О. Основи інвестиційного менеджменту: підруч. Київ : Кондор, 2018. 340 с.

10. Ляшук Н. Аналіз результатів та впливу використання індикативного планування на реалізацію інвестиційних проєктів. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2023 №6. С.122-130.

11. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом: посібник. К.: Лібра, 2019. 472 с.

12. Петухова О. М. Інвестування : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 336 с.

13. Про інвестиційну діяльність: Закон України (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

14. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.

15. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.

16. Турило А.А., Палей В.І. Управління портфелем цінних паперів комерційного банку. Young Scientist. 2019. № 11 (75). С. 637-369.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <https://stat.gov.ua/>.

2. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України»: веб-сайт. URL: <http://ief.org.ua/>.

3. Інформаційно-пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.

4. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.

6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду: веб-сайт. URL: <http://www.imf.org>.

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: веб-сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму
протокол від 12 січня 2026 року № 9

Додаток
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях ¹	Виконання завдання самостійної роботи		контрольна робота ³	
		виконання індивідуальних завдань ¹	підготовка тез ²		
Тема 1. Фінансовий ринок і фінансові інструменти.	5	5			10
Тема 2. Доходність і ризик фінансових інвестицій.	5	5			10
Тема 3. Оцінювання вартості фінансових активів і принципи ціноутворення на ринку.	5	5			10
Тема 4. Інвестиційні стратегії та портфельне інвестування.	5	5			10
Тема 5. Ринкові сегменти інвестування: акції, облігації, деривативи та інструменти грошового ринку.	5	5			10
Тема 6. Управління інвестиційними ризиками та комплаєнс.	5	5			10
Виконання контрольних робіт	-	-	-	10/10/10	30
Підготовка тез	-	-	10	-	10
Разом	30	30	10	30	100

¹передбачає розв'язання задач або вирішення ситуацій, направлених на закріплення практичних навичок;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти готують 1 (одні) тези доповіді в розрізі тем навчальної дисципліни, з якими доповідають на підсумковій конференції (круглому столі) за результатами вивчення дисципліни, при цьому бали (максимум 10 балів) виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

³протягом семестру передбачено написання трьох контрольних робіт за завданнями, які охоплюють: контрольна робота №1 – теми 1-2; контрольна робота №2 – теми 3-4; контрольна робота №3 – теми 5-6 (максимальна оцінка по 10 балів кожна).

Шкала та критерії оцінювання
виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує за виконання вправ на практичних заняттях у випадку правильного їх виконання та належного оформлення, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також високий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
3-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних незначних методологічних помилок при виконанні вправ, що свідчить про середній рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також достатній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних значних методологічних помилок при виконанні вправ, що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також середній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних суттєвих методологічних помилок при виконанні вправ, що свідчить про фрагментарний рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також низький рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних та належно оформлених вправ, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

виконання завдань самостійної роботи
виконання індивідуальних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує за виконані індивідуальні завдання за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також високий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
3-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних незначних методологічних помилок при виконанні індивідуальних завдань, що свідчить про середній рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також середній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
1-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних значних методологічних помилок при виконанні індивідуальних завдань, що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння

	методичним інструментарієм діагностики його стану, а також низький рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних індивідуальних завдань, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання в межах даної дисципліни

виконання завдань самостійної роботи
підготовка тез

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	здобувач вищої освіти отримує у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також високий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
8-9	здобувач вищої освіти отримує у випадку представлення роботи, в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про середній рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також середній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
5-7	здобувач вищої освіти отримує у підготовки тез, в яких обрана тема дослідження розкрита неповністю, що свідчить про базовий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також базовий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
2-3	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також низький рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
0	отримує у випадку відсутності тез доповіді чи повної невідповідності їх вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

контрольна робота
(містить 3 теоретичні питання та 1 задачу)
для 1-го теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також високий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення

	розвитку галузей економіки
1	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також середній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
0	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

для 1-ї задачі

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації у випадку повністю правильної методики розв'язання, відсутності помилок в арифметичних розрахунках та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також високий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності незначних арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про середній рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також середній рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значних арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про базовий рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також базовий рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про низький рівень розуміння механізму функціонування інвестиційного ринку, володіння методичним інструментарієм діагностики його стану, а також низький рівень навиків оцінювати процеси та явища, що відбуваються у сфері залучення інвестицій та фінансового забезпечення розвитку галузей економіки
0	у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач, що свідчить про відсутність практичних навичок та не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів